

Α. Μετάφραση Ίνωετού κειμένου

4 Με ανάλογο τρόπο και οι οικοδόμοι και όλοι οι υπολοίποι (τεχνίτες): δηλαδή, με το να χτίζουν καλά, θα γίνουν καλοί οικοδόμοι, ενώ με το να χτίζουν άσχημα, θα γίνουν κακοί οικοδόμοι. Γιατί, αν δεν ηγάζαν εστί τα πράγματα, καθόλου δε θα χρειαζόταν αυτός που θα διδασκε, αλλά όλοι οι (τεχνίτες) θα γίνονταν ή καλοί ή κακοί. Εστί, λοιπόν, συμβαίνει και με τις θρέψεις γιατί, κάνοντας όσα συμβαίνουν στις βιολογίες μας με τους άλλους ανθρώπους, άλλοι γίνονται δίκαιοι και άλλοι αδίκτοι, ενώ, κάνοντας όσα έχουν μέτρο τους το στοιχείο του φόβου και συντηθίζοντας να αυθαινόμασθε φόβο πορο θάρρος, άλλοι (γίνονται) ανδρείοι, άλλοι δειλοί. Πορομοίως, λοιπόν, συμβαίνουν και όσα έχουν σχέση με τις επιθυμίες και με την οργή: άλλοι, δηλαδή, γίνονται σώφρονες και ηραίοι, ενώ άλλοι ακορβαστοι και αρχλοί, άλλοι με το να υπερπεριφέρονται με αυτόν τον τρόπο στις περιπτώσεις αυτές και άλλοι με τον αντισθετο τρόπο. Και με ένα λόγο, τα μονίμα στοιχεία του χαρακτήρα μας διαμορφώνονται από τις ομοίες ενέργειες. Γι' αυτό πρέπει να προσδίδουμε στις ενέργειες μας μια συγκεκριμένη ποιότητα: γιατί, σύμφωνα με τις διαφορές αυτών των ενεργειών, διαμορφώνονται και τα μονίμα στοιχεία του χαρακτήρα μας.

Β. « και διαφέρει τούτω πολιτεία πολιτείας άραστη φαίητος »

Στην προελαθεα του ο Αριστοτέλης να διαχωρίσει τα πολιτεύματα ως προς τον τρόπο λειτουργίας τους προελαθει να εξηγήσει και να διαχωρίσει σε υαία και "φαίητος" θεωρώντας ότι ο νομιάδεις έχει ως στόχο του τη ευχρηστη νομίων κατάλληλων για τους πολίτες, και εωπειώς από το βαθμό τήρησης των νομίων από τους πολίτες εξαρτάται και επιωχάνεται

η "ἀριετία" πολιτεία και μόνο, και όχι από την ποιότητα των θεσμοθετημένων νόμων. Ο βέλτερος μέλημα του νομοθέτη είναι να κάνουν τους πολίτες ευαρέστους, ώστε η τήρηση των νόμων να είναι αυτονόητη πράξη από τους τελευταίους, και η παρεχόμενη βοήθεια των πρώτων προς αυτήν την κατεύθυνση προηπόθεση για την υλοποίηση αυτής.

4 και διά των αλγών και γίνεται πόσο ἀρετή και φθείρεται.

Βασικές έννοιες στην Αριστοτελική φιλοσοφία είναι η "χενεβίς" και η "φθορά". Ο Αριστοτέλης στο ηλαιο αυτό αναφέρεται στην πραγματική ηθική αρετή, επισημαίνοντας πως, για την κατοχή της, είναι προηπόθεση η πράξη του ευημερούντα, δηλ. η επανάληψη η εξάσκηση και ο εθισμός. Έτσι, η ηθική αρετή γίνεται και φθείρεται για τους ίδιους λόγους και τις ίδιες αιτίες και με τα ίδια μέσα όπως και στις τέχνες.

«Ἐκ τῶν ὁμοίων ἐνεργειῶν αἱ ἕξεις γίνονται»

Στο ευχρησιμοποιημένο χωρίο "ἕξεις" αναομοιοποιούνται το νόημα βίαια του χαρακτήρα του ανθρώπου που αποκτώνται με την τρέψη ὁμοίων, ποιοτικῶν ἐνεργειῶν. Μέσα από την εὐηδία και την ἀθῆση κανείς αποκτά και διατηρεῖ τον χαρακτήρα του. Είναι, ὁμως, σημαντικό, να θεωρεῖται κανείς με τον βέλτερο τρόπο, έτσι ώστε το αποτέλεσμα να είναι ἀριετό και οφουνηδὲν σε βέλτερο χρόνο. Οποιαδήποτε ἀστοχία θα μπορούσε να οδηγήσει σε ἀντιθέτα αποτελέσματα από το επιδιωκόμενα, έτσι, λοιπόν, ὁπως ο Αριστοτέλης επισημαίνει, προοιδαίνοντας να αντιμετωπισουμε τους εὐάγροτε κινδύνους επαρκώς, αυτό μας μαθίερα ἀνδρείους στο χαρακτήρα, και μαροχρονια αποτελέσματων στην ἀντιμετώπιση αυτών.

Β2α) Ο Αριστοτέλης κάνει στο κυρίο λόγο, ένα συλλογισμό
670^ο τρόπο με τον οποίο αναπτύσσεται ο ηθικός αρετή
και οι πρακτικές τέχνες με την παρατήρηση του πως:
«ἔτι ἕκ τῶν αὐτῶν καὶ διὰ τῶν αὐτῶν καὶ γίνεται
πᾶσα ἀρετὴ καὶ φθείρεται, ὁμοίως δὲ καὶ τέχνη»,
μαθησιακά βαρύνει ότι ο τρόπος που κανείς αναπτύσσει
την αρετή είναι ανάλογος με αυτόν της απόκτησης των
τέχνων με τον τρόπομό επιρρημα "οὕτω" μαθησιακά την
αναλογία βαρύνει, ενώ με τον συμπαραγωγικό ενδεχόμενο
"δὴ" ανασημασιολογεί και ποιοτικά προσδέτει ένα νέο
επιχείρημα στο βιβλίο ηθικῶν του το οποίο παραδέτει παρακινῶν.

Β2β) "οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρετῶν ἔχει". Ο τρόπος
ἀποκτίσεως τῆς ηθικῆς ἀρετῆς είναι ο ἴδιος με αυτόν
τῆς ἀπόκτησης τῶν τέχνων συνιστάται κανείς σε ένα
τρόπο γέ/εσης αὐτῶν και μαθησιακά η αποκτίσεως
του είναι το αποτέλεσμα μιας μακροχρόνιας προσοχῆς
τα παραδείγματα που χρησιμοποιεῖ ο φιλόσοφος είναι
επιχειρηματικά. «πρωτῶντες γάρ... οἱ μὲν δυνατοὶ οἱ δὲ
δύσμοι» πάντα μεχρησιμῶς την ποιότητα συμπαραφορα
που κάνει προσδέτει στις πράξεις τους στις συναλλαγῆς με
αὐτοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. «πρωτῶντες δὲ τὰ ἐν τοῖς δεινοῖς
οἱ δὲ δεινοὶ» στο τρόπο με τον οποίο οἱ ἀνθρώποι συμπε-
ριφέρονται ὅταν προσέχουν φόβο, ἀνάλυση κανείς κριτεται δὴ
δὴ ἢ γενναῖος, και ἐπιπλέον στο τρόπο με τον οποίο κά-
ποιος ἀποδίδεται ἐγκρατῆς ἢ ὄχι ἀπεινασῆς ὅπως ἐπιθυμῆς κρι-
τεται σώφρων ἢ ἀκόλαστος «περὶ τῶν ἐπιθυμιῶν: οἱ μὲν γάρ
σώφρονες οἱ δὲ ἀκόλαστοι». Τέλος, «περὶ τῶν ὀργῶν ἢ
πρῶσι - ὀργηλοῖσι» χαρακτηρίζεται ὁμοίως πρῶσι ἢ ὄχι-
συμῶσι. Μέσα ἀπὸ το ζήτημα αὐτῶ ἀντιθετικῶ φωνῆ ο
Αριστοτέλης μαθησιακά βαρύνει τον τρόπο με τον οποίο κα-
νεῖς γίνεσαι μέτοχος τῶν ηθικῶν ἀρετῶν («καὶ ἐνὶ δὴ
λόγῳ ἕκ τῶν ὁμοίων ἐπιρρημάτων οὕτως ἔξεις γίνονται»)

B3. Σχολικό βιβλίο ΓΕΛ 12B «Ένας γέτοιος λόγιος...
ψυχοβιβάση του Πλάτωνα»

B4. χηχένια: χιχόμενον
εββλός: εββί
μικαλλοδοξία: συναλλαμαβί
δεός: δείκοις δείλοι
ετρεβλός: άναετρεφεββί.

ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ

Δημοτικό - Γυμνάσιο - Λύκειο

Γ1 Μετάφραση αδιδακτου κειμένου

Μου φαίνεται ότι προβάλλεις ικανοποιητική απόδειξη, είναι έχω, ότι δηλαδή δεν είναι η τέχνη των ρητόρων αυτή την οποία αν την κατείχε κανείς, θα γινόταν ευτυχισμένος κι όμως, έχω νόμιμα πως κόπω εδώ θα φανεί η επιστήμη στην οποία βέβαια αναζητούμε τόση ώρα. Και κυρίως, οι ίδιοι οι άντρες, οι ρήτορες, κάθε φορά που συναναστρέφομαι με αυτούς κλεινία, μου φαίνονται ότι είναι πολύ σοφοί και η ίδια η τέχνη τους έχεδόν θείκη και υψηλή και αληθινά δεν είναι καθόλου παρόξενο. Γιατί αυτή αποτελεί μέρος της τέχνης των μάχων και είναι λίγο μαζώτερη από εκείνη. Γιατί η τέχνη των μάχων, από τη μία χρητεύει τις οχλίες το βραχίονα και τους ευόρητους και τα άλλα θηρία και τις αδένειες, η τέχνη των ρητόρων από την άλλη τυχαίνει να χρητεύει και να καταπράουνει τους διασβέτες και όλους ευμετεχών στις συνέλαψεις του δήμου και τα υπολοιπα πληθθ.

Γ2. ἔφην: φάτε
κτηδόμενος: ἔκτω
τις: τινῶν
εὐδαίμων: (ῶ) εὐδαιμον
ῶμην: ὠήθη
φρονέεσθαι: πεφάνθω
πάλαι: παλαιότερον
κλήσεις: (ῶ) κλήσει
τυχαίνει: τυχοιέν
οὔσα: ἔσομεναι

Γ3α. μοι: δοτική προνομική του κρινοντος προνόπτω στο "δοκείσ".
εὐδαίμων: ματηχορούμενο στο τις από το ἄν εἶν.
ἦν: αντικείμενο στο "ζητούμεν".
εὐείκτες: γενική ευχρηστική στο "υποδρεεεερα".

οὐσα: υπακορηματική μετοχή από το "ωχθαίνει", συντημένη
στο υποκείμενο του ρήματος "ή τέχνη"

ἴζε αναχωρητική μετοχή: υποθετική μετοχή, συντημένη στο
υποκείμενο του Ρ. "τίς"

αναλύεται σε: εἶ κτιβαίτο

και ο υποθετικός λόγος που σχηματίζεται είναι της
απλής ενέψης του λέγοντος δηλ:

εἶ + εὐκτιμῆ ← υπόθεση, απόδοση → δυντμῆ εὐκτιμῆ
↓ ↓
εἶ κτιβαίτο ἐν εἶη

Επιμέλεια: Δήμητρα Γεωργίου
Φιλολόγος-Ιστορικός

ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ

Δημοτικό - Γυμνάσιο - Λύκειο